

Εργαστήριο Δεξιότητων:

Ενδιαφέροντα και ενεργώ. Κοινωνική συνείδηση και ευθύνη.

3. Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα.
Πρόγραμμα: «Νηπίων παιδεία: Το πρώτο βήμα στη δημοκρατία».

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΟΛΕΙΟ	Νηπιαγωγείο Μακρυωτίκων Πυλάρου Σάμης Κεφαλονιάς	ΤΜΗΜΑ: 1 ^ο Υποχρεωτικό κ Ολοήμερο Τμήμα	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ: 2024-2025
Θεματική	ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΩ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ	Υποθεματική	Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός και διαφορετικότητα
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ	Νηπιαγωγείο		
Τίτλος	«Νηπίων παιδεία: Το πρώτο βήμα στη δημοκρατία»		

Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	<ul style="list-style-type: none">• Δεξιότητες του 21ου αιώνα -4c's (κριτική σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα)• Δεξιότητες Ζωής (Ενσυναίσθηση, Ευαισθησία, Αυτομέριμνα, Υπευθυνότητα, Επίλυση προβλήματος, Πολιτειότητα, Κοινωνικές Δεξιότητες)
Σύνδεση με την βασική θεματική	Ψυχική και Συναισθηματική Υγεία- Πρόληψη: Πρωτογενής Πρόληψη σε παρουσίαση φαινομένων Σχολικής Βίας
Προαπαιτούμενες γνώσεις	<ul style="list-style-type: none">• Η ένωση της ομάδας• Η ανάπτυξη της συνεργασίας• Η διαχείριση των συγκρούσεων• Η μέθοδος αξιολόγησης με τις φατσούλες. <p>Όλα τα παραπάνω έχουν καλλιεργηθεί στο προηγούμενο εργαστήριο.</p>

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ – ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Ζούμε στην εποχή όπου η εκπαίδευση θεωρείται εν δυνάμει «πόρος προστιθέμενης αξίας (Cheong, 2002) για την ατομική ανάπτυξη κάθε πολίτη για την επιβίωση του σ' ένα κόσμο που αλλάζει με εκρηκτικούς ρυθμούς (Πετροπούλου, 2011). Στην σημερινή κοινωνία της Μάθησης είναι σημαντική όχι μόνη η διδασκαλία χρήσιμων και απαραίτητων γνώσεων σε κάθε γνωστικό αντικείμενο, αλλά κυρίως η ανάπτυξη και η καλλιέργεια ισχυρών γνωστικών, μεταγνωστικών, κοινωνικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων (21st Century Skills), που θα επιτρέψουν σε κάθε εκπαιδευόμενο να γίνει ένας ανεξάρτητος, σκεπτόμενος και ενεργός πολίτης του 21^{ου} αιώνα (Beetham & Sharpe, 2007· Binkley et al., 2012). Οι δεξιότητες αυτές πρέπει να ενισχύονται δια βίου, προκειμένου οι πολίτες να μπορούν να ανταπεξέλθουν στην πολυπλοκότητα και την αβεβαιότητα του σύγχρονου κόσμου.

Οι δεξιότητες του 21^{ου} αιώνα για να πραγματοποιηθούν απαιτούν σύγχρονα περιβάλλοντα μάθησης που θα εδράζονται σε καινοτόμες παιδαγωγικές προσεγγίσεις (π.χ. συνεργατική, διερευνητική μάθηση, επίλυση προβλημάτων) και να προωθούν: α) της συνοικοδόμηση της γνώσης των εκπαιδευομένων μέσω της γόνιμης συνεργασίας και επικοινωνίας. Β) την αλληλεπίδραση και της συνεργασίας, γ) την ανάπτυξη της κριτικής και δημιουργικής σκέψης, δ) την καλλιέργεια της μεταγνώσης, ε) τη διαθεματική, διεπιστημονική και βιωματική προσέγγιση της γνώσης, στ) την αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών ως εργαλείο εμπλουτισμού της μαθησιακής διαδικασίας.

Οι προτεινόμενες δραστηριότητες αναπτύσσονται σ' ένα υποστηρικτικό περιβάλλον μάθησης, ενθαρρύνοντας την ενεργό εμπλοκή των παιδιών και εστιάζουν στην καλλιέργεια και ανάπτυξη γνωστικών και μεταγνωστικών ικανοτήτων αξιοποιώντας τις αρχές της παιδαγωγικής ψυχολογίας. Αξιοποιούνται οι πρότερες γνώσεις των παιδιών επιδιώκοντας τη διασύνδεση και ενσωμάτωση της νέας γνώσης με τις προϋπάρχουσες γνώσεις τους. Μέσω πολλαπλών προσεγγίσεων ανάλογα με τις ανάγκες, τις δυνατότητες και τα ενδιαφέροντά τους, υιοθετώντας στρατηγικές της διαφοροποιημένης διδασκαλίας και της βιωματικής μάθησης. Επιπλέον αξιοποιούνται εναλλακτικές πρακτικές, ποικίλα διδακτικά εργαλεία και μεθοδολογικές προσεγγίσεις (ομαδοσυνεργατική, διερευνητική μάθηση, επίλυση προβλημάτων) και ενισχύουν τον κριτικό στοχασμό και την δημιουργική έκφραση στο σχολικό περιβάλλον .

.ΠΗΓΗ:. Μαρινάτου, Θ., «*Νηπίων παιδεία: Το πρώτο βήμα στη δημοκρατία*». Εργαστήρια δεξιοτήτων. ΙΕΠ.

Πληροφορίες υλοποίησης:

Οι δραστηριότητες του εργαστηρίου αποτελούν συνέχεια του προηγούμενου εργαστηρίου με τίτλο: «Ενδυνάμωση, Συνεργασία. Αποδοχή. Προλαβαίνουμε τη βία πριν εμφανιστεί». Αυτό σημαίνει ότι πολλά

σημεία έχουν εδραιωθεί στο προηγούμενο εργαστήριο και άλλα συνεχίζονται στο τρέχον. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η κούκλα που αποτελεί αφόρμηση για δραστηριότητες και η επίλυση συγκρούσεων που έχει εδραιωθεί στην τάξη μας για να λύνουμε τις διαφορές μας.

Το παρόν εργαστήριο θα κινηθεί στους εξής άξονες:

1. Η έννοια της δημοκρατίας
2. Συναισθήματα
 - Γνωρίζω τα συναισθήματα: θυμός, λύπη, χαρά, ντροπή, φόβος
 - Ζώνη των συναισθημάτων (αναγνωρίζω το συναίσθημά μου)
3. Σεβασμός στη διαφορετικότητα
 - Διαφορετικά εξωτερικά χαρακτηριστικά
 - Διαφορετικές πολιτισμός, κουλτούρα
 - άτομα με ειδικές ανάγκες που είναι εμφανείς και
 - με ειδικές ανάγκες που δεν είναι εμφανείς

Ενδεικτικές δραστηριότητες

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο	Δραστηριότητες
<p>✚ Να προσεγγίσουμε την έννοια της συνεργασίας</p> <p>✚</p> <p>✚</p>	<p>Τίτλος: «Τι είναι η δημοκρατία;»</p> 	<p><u>1^η Δραστηριότητα</u></p> <p><u>Ανίχνευση της έννοιας δημοκρατία</u></p> <p>Τοποθετούμε στο πάτωμα χρωματιστά χαρτιά σε απόσταση μεταξύ τους. Δίπλα από κάθε χαρτί τοποθετούμε τους μαρκαδόρους του κάθε παιδιού. Βάζουμε ορχηστρική μουσική και ζητάμε από τα παιδιά να κινηθούν αργά στην αίθουσα, χωρίς να μιλάνε και χωρίς να ακουμπάνε το ένα το άλλο. Όταν σταματήσει η μουσική τα παιδιά κάθονται στο σημείο που βρίσκονται οι μαρκαδόροι τους. Έπειτα τους ζητάμε να ζωγραφίσουν αυτό που τους έρχεται στο μυαλό όταν ακούν τη λέξη δημοκρατία.</p> <p>Το παραγόμενο τοποθετήθηκε στο φάκελο δεξιοτήτων.</p> <p><u>2^η δραστηριότητα</u></p> <p>Παρακολουθούμε το βίντεο: «Η κυρά Δημοκρατία» και συζητάμε επ' αυτού.</p>

Έπειτα ζωγραφίζουμε όλα όσα η Κυρά Δημοκρατία αγαπάει. Τα παραγόμενα μπαίνουν στον φάκελο δεξιοτήτων.

Παραγόμενα:

3^η δραστηριότητα

Η φίλη μας Αφρούλα μας επισκέπτεται στην τάξη μας για να μας εκφράσει έναν προβληματισμό της, ο οποίος είναι ο εξής: «Θέλει να αλλάξει χρώμα στο δωμάτιό της και δεν ξέρει ποιο να βάλει. Της αρέσουν πολλά χρώματα και είναι μπερδεμένη. Έτσι ζητάει την βοήθεια των παιδιών.»

Τα παιδιά εκφράζουν τις ιδέες τους, τις οποίες καταγράφουμε σ' ένα χαρτί. Ρωτάμε ξανά τα παιδιά να σηκώσουν χέρι όταν ακούνε κάποιο χρώμα ώστε να δούμε ποιο χρώμα θέλουν οι περισσότεροι για να καταλήξουμε. Όμως διαπιστώνουμε ότι κάποια παιδιά σήκωσαν χέρι σε δύο διαφορετικά χρώματα. Αυτό μας μπέρδεψε

		<p>και έτσι προσπαθήσαμε να βρούμε τρόπους να γίνει πιο δίκαιη η ψηφοφορία.</p> <p>Σ' εκείνο το σημείο εξηγούμε στα παιδιά τη διαδικασία των εκλογών, την οποία για να εμπεδώσουν την κάνουμε στην πράξη.</p> <p>Ετοιμάζουμε, λοιπόν, ψηφοδέλτια με διάφορα χρώματα. Στήνουμε ένα παραβάν. Εξηγούμε τη διαδικασία και καλούμε τα παιδιά ένα ένα να ψηφίσουν. Μόλις ολοκληρωθεί η διαδικασία καταμετρούμε τις ψήφους και ανακοινώνουμε τα αποτελέσματα στην φίλη μας Αφρούλα.</p> <p><u>Παραγόμενο:</u></p>
--	--	--

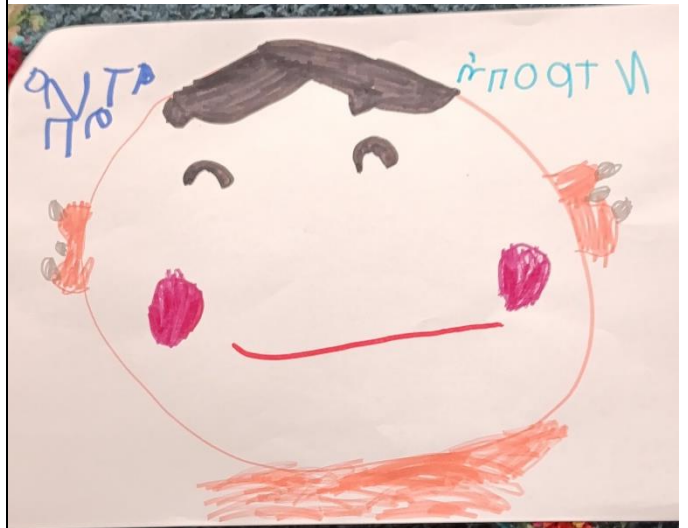

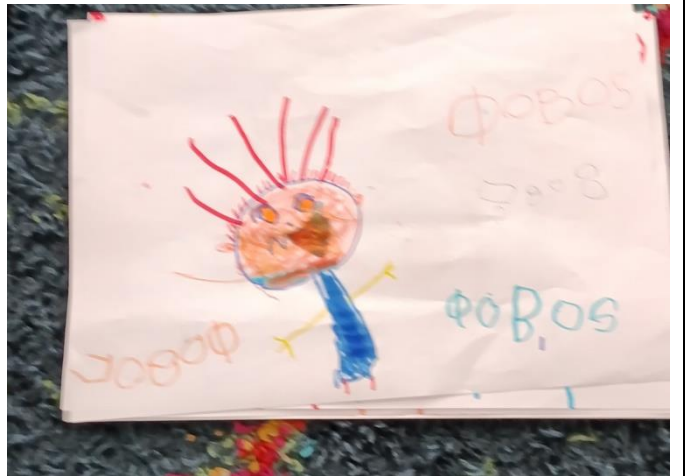
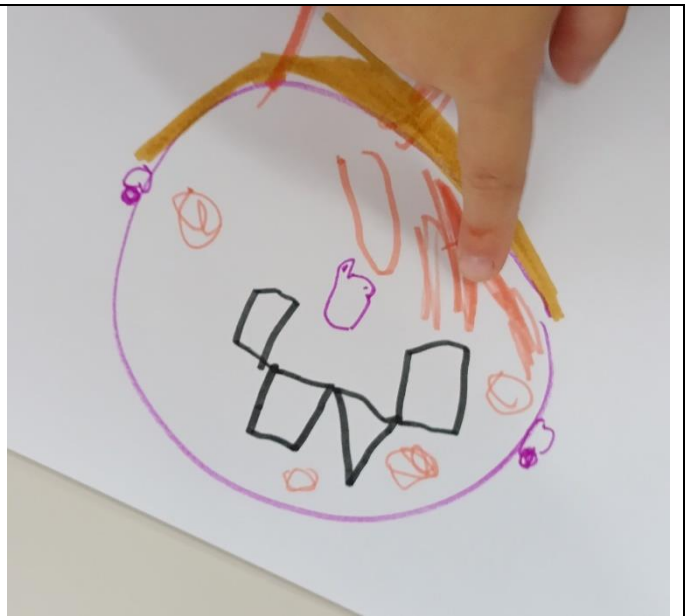
1^η Δραστηριότητα

Μας επισκέπτεται στην τάξη μας η φίλη μας η Αφρούλα και μας περιγράφει μια σύγκρουση που είχε με την φίλη της. Συγκεκριμένα η φίλη της έκρινε τα ρούχα της και αυτό προκάλεσε μεγάλη αναστάτωση στην Αφρούλα που έτρεξε να ζητήσει την βοήθειά μας για το πώς να λύσει την σύγκρουση. Εμείς τις προτείναμε λύσεις αλλά την ρωτήσαμε πώς ένιωσε κατά τη διάρκεια του γεγονότος. Η Αφρούλα μας είπε πώς ένιωσε χαρά που είδε τη φίλη της, μετά ντροπή και λύπη όταν άκουσε το σχόλιό της έπειτα φόβο για το αν την αγαπάει η φίλη της και στο τέλος θυμό. Με άλλα λόγια ένιωσε διαδοχικά πολλά συναισθήματα. Όταν έφυγε η Αφρούλα η κάθε ομάδα κλήθηκε να αποτυπώσει ένα από τα συναισθήματα που μας περιέγραψε η Αφρούλα στο χαρτί. Για να το πετύχουν αυτό έπρεπε να συνεργαστούν και να κάνουν συμβούλιο πριν ξεκινήσουν για να αποφασίσουν τι θα ζωγράφιζε το κάθε μέλος της ομάδας (μύτη, μαλλιά, στόμα, σχήμα κεφαλιού, μάγουλα κ. α. Αφού τελείωσε το συμβούλιο του οποίου η διάρκεια ορίστηκε με μια κλειψύδρα 3 λεπτών οι ομάδες άρχισαν να ζωγραφίζουν. Όταν τελείωσαν οι ομάδες κλήθηκαν να παρουσιάσουν στην ολομέλεια το έργο τους.

- Να γνωρίσουν τα συναισθήματα
- Να επικοινωνούν τα συναισθήματά τους κατά την επίλυση συγκρούσεων

Τίτλος: «Τι νιώθουμε;»

2^η Δραστηριότητα

Παίζουμε bowling μ' έναν διαφορετικό τρόπο. Καλούμε τα παιδιά ένα ένα να παίξουν με τη σειρά. Εμείς τους λέμε το συναίσθημα που θέλουμε και εκείνα προσπαθούν να το πετύχουν με την μπάλα. Όποιος τα καταφέρνει παίρνει και από ένα πόντο. Το παιχνίδι τελειώνει όταν παίξουν όλοι από μια φορά.

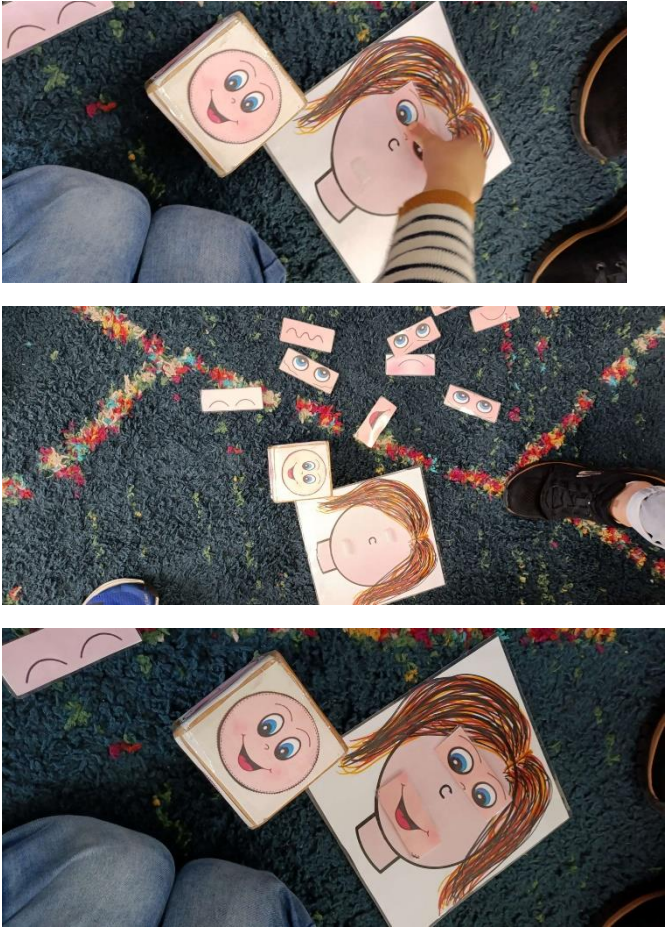

3^η δραστηριότητα

Εκτυπώνουμε και πλαστικοποιούμε ένα πρόσωπο χωρίς μάτια και στόμα. Παράλληλα έχουμε φτιάξει ένα

		<p>ζάρι που σε κάθε πλευρά υπάρχει ένα πρόσωπο με ένα συναίσθημα. Επίσης έχουμε εκτυπώσει τα χαρακτηριστικά του προσώπου (μάτια και στόμα) μεμονομένα, τα οποία τα απλώνουμε στο πάτωμα. Τα παιδιά καλούνται να ρίξουν το ζάρι και να φτιάξουν το πρόσωπο της κάρτας ίδιο με το πρόσωπο του ζαριού. Το παιχνίδι τελειώνει όταν παίξουν όλα τα παιδιά από μια φορά.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Να γνωρίσουν τα συναίσθηματα • Να επικοινωνούν τα συναίσθηματά τους κατά την επίλυση συγκρούσεων 	<p>Τίτλος: « Η ζώνη την συναισθημάτων »</p> 	<p>1^η δραστηριότητα</p> <p>Μάντεψε το συναίσθημα</p> <p>Εκτυπώνουμε εικόνες ανθρώπων που εκφράζουν ένα συναίσθημα. Τις απλώνουμε στο πάτωμα. Καλύπτουμε με χαρτάκι το πρόσωπο από τα μάτια και κάτω. Καλούμε ένα ένα παιδί και του δείχνουν μια εικόνα. Εκείνο προσπαθεί να μαντέψει το συναίσθημα του προσώπου. Όταν ολοκληρώσει τις σκέψεις του, τραβάμε το χαρτάκι και αποκαλύπτουμε το συναίσθημα. Αν το έχει βρει παίρνει ένα πόντο. Το παιχνίδι τελειώνει όταν παίξουν όλα τα παιδιά από μια φορά.</p>

2^η δραστηριότητα

Οι ζώνες των συναισθημάτων

Για να δημιουργήσουμε τις ζώνες των συναισθημάτων εκτυπώνουμε εικόνες ατόμων με διάφορα συναισθήματα. Τοποθετούμε ένα κόκκινο, ένα κίτρινο, ένα πράσινο και ένα μπλε στεφάνι στο πάτωμα και εξηγούμε στα παιδιά ποια συναισθήματα θα βάλουμε στο καθένα. Στο κόκκινο στεφάνι μπαίνουν όλα εκείνα τα συναισθήματα τα οποία όταν έχει το άτομο είναι εκτός ελέγχου (θυμωμένος, εξαγριωμένος, ενθουσιασμένος). Στο μπλε όλα τα συναισθήματα που σχετίζονται με τη λύπη (θλιμμένος, λυπημένος, κουρασμένος κ.α.). Στο κίτρινο όλα εκείνα τα συναισθήματα που δείχνουν ότι το άτομο είναι μπερδεμένο (ντροπιασμένος, ντροπαλός, μπερδεμένος, έκπληκτος κ.α.). Στο πράσινο όλα εκείνα που σχετίζονται με την ισορροπία (χαρούμενος, αστείος, ήρεμος κ.α.). Τα παιδιά καλούνται να πάρουν μια εικόνα και να την τοποθετήσουν στο αντίστοιχο στεφάνι. Στη συνέχεια δημιουργούμε με χρωματιστά χαρτιά τις ζώνες – περιοχές όπως φαίνονται στην εικόνα και κολλάμε μέσα σ' αυτές εικόνες που θα μας βοηθήσουν να καταλαβαίνουμε που αναφέρονται οι ζώνες – περιοχές. Έπειτα τοποθετούμε ένα βέλος στο κέντρο. Οι ζώνες των συναισθημάτων τοποθετούνται στην επίλυση συγκρούσεων ώστε να βοηθήνε τα παιδιά

να εκφράζουν τα συναισθήματά τους κατά την συζήτηση με τον φίλο τους.

Εικόνα 1. Ταξινόμηση εικόνων

2^η δραστηριότητα

Έπειτα δείχνουμε στα παιδιά εικόνες από παιδιά από άλλους πολιτισμούς που παίζουν μαζί και είναι χαρούμενα. Εστιάζουμε στο πώς φαίνονται ότι νιώθουν και παρατηρούμε πώς οι διαφορές στην εξωτερική εμφάνιση και χαρακτηριστικά δεν τους εμποδίζει να περνάνε όμορφα.

- Να γνωρίσουν τις δυσκολίες που μπορούν να αντιμετωπίσουν οι άνθρωποι λόγω της υγείας τους.
- Να γνωρίσουν πώς παρόλες τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν λόγω της υγείας τους οι άνθρωποι μπορούν να είναι δημιουργικοί.
- Να συναισθανθούν τα άτομα που έχουν ιδιαιτερότητες.

Τίτλος:
«**Παρόλο που είμαστε διαφορετικοί, εγώ και εσύ μαζί**»

1^η δραστηριότητα

Επεξεργαζόμαστε το παραμύθι: «Η Αργυρώ γελάει». Έπειτα συμπληρώνουμε ένα φύλλο εργασίας με όλα όσα καταφέρνει να κάνει η Αργυρώ παρόλο τις δυσκολίες της. Το παραγόμενο υπάρχει στο φάκελο δεξιοτήτων.

2^η δραστηριότητα

Παρουσιάζουμε ένα powerpoint στα παιδιά με ανθρώπους που έχουν αναπηρίες, τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν αλλά και επιτεύγματά τους.

		<p>3^η δραστηριότητα</p> <p>Βιωματικό παιχνίδι</p> <p>Για να εμπεδώσουμε τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι με αναπηρία προσπαθούμε με τα παιδιά τα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ζωγραφίζω χωρίς χέρια • Περπατάω χωρίς να βλέπω • Προσπαθώ να πιάσω κάτι χωρίς να περπατήσω • Προσπαθώ να αναπνεύσω από ένα καλαμάκι
<ul style="list-style-type: none"> • Να μάθουν να συμπεριφέρονται στην καθημερινή ζωή σε ανθρώπους που αντιμετωπίζουν δυσκολίες. 	<p>Τίτλος: « Μαθήματα σεβασμού»</p> 	<p>1^η δραστηριότητα</p> <p>Παιχνίδια ρόλων</p> <p>Παίζουμε ένα παιχνίδι ρόλων κατά το οποίο παρουσιάζουμε στα παιδιά πώς πρέπει να συμπεριφερόμαστε σ' ένα λεωφορείο. Τοποθετούμε καρέκλες σε διάταξη τέτοια που να μοιάζει με λεωφορείο. Έπειτα μοιράζουμε ρόλους στα παιδιά ως εξής:</p> <p>Επιβάτες, έγκυος γυναίκα, γιαγιά, παππούς, μαμά με μωράκι στην αγκαλιά. Τα παιδιά που υποδύονται τους επιβάτες θα πρέπει να σκεφτούν πώς να συμπεριφερθούν σε ένα παππού ή γιαγιά ή γυναίκα ή έγκυο ή μαμά με μωρό που μπαίνει στο λεωφορείο. Αφού συζητήσουμε την σωστή συμπεριφορά έπειτα παίζουμε το παιχνίδι ρόλων.</p> <p>2^η δραστηριότητα</p> <p>Επίλυση προβλήματος: Βλέπουμε σε βίντεο μια κοπέλα σε αναπηρικό αμαξίδιο που βρίσκεται στην στάση του λεωφορείου και περιμένει. Όταν φτάνει το λεωφορείο δεν μπορεί να ανέβει και να μπει μέσα. Θέτουμε το εξής ερώτημα: τι θα έκαναν αν βρισκόταν δίπλα της; Πώς θα την βοηθούσαν; Πώς θα της μιλούσαν; Έπειτα προσπαθούμε να κάνουμε αναπαράσταση στην τάξη.</p> <p>3^η δραστηριότητα</p> <p>Αξιολογούμε το εργαστήριο με τον εξής τρόπο: Καλούμε το κάθε παιδί και ζητάμε να μας πει τι του έμεινε από το εργαστήριο και να τοποθετήσει το μανταλάκι του στην φατσούλα που τον εκφράζει.</p>

		Θέτουμε ερωτήματα όπως τι δεν σου άρεσε; Τι θα άλλαζες; Και δίνουμε γενικά την ευκαιρία στο παιδί να εκφραστεί.
--	--	---

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις

Σημειώσεις: